

Plan for eierskapskontroll for perioden 2020–2023

Sarpsborg kommune

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
1.1 Eierskapskontroll.....	3
2. Generelt om risiko og vesentlighet.....	4
2.1 Kommunelovens krav til Eiermelding	4
2.2 Kommunens Eiermelding	5
2.3 Kommunens Eierinteresser som omfattes av eierskapskontrollen.....	5
2.4 Gjennomførte eierskapskontroller i perioden 2006 - 2019	5
3. Prioritering og gjennomføring for planperioden 2020 -2023.....	6
3.1 Prioritering av selskaper.....	6
3.2 Kontrollretning	8
3.3 Rapportering av eierskapskontrollen.....	9
3.4 Delegering til kontrollutvalget	9
Østfold Energi AS	10
Sarpsborg ASVO AS.....	11
Skjebergkilen Marina AS	12
Borg Havn IKS.....	13
Østfold kommunerevisjon IKS.....	14
Borg Næring og Eiendom AS	15
Øst-110 Sentral IKS/ Alarmsentral Brann Øst AS.....	16
Driftsassistansen i Østfold IKS	17
Inspiria AS.....	18
Østfold kontrollutvalgssekretariat (§ 27)	20
Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS	21

1. Innledning

I kommunal sektor er det blitt mer og mer vanlig å organisere deler av tjenesteproduksjonen i fristilte selskap, foretak, stiftelser og lignende. Kommunal sektor kan velge å organisere sin virksomhet på flere måter der de mest nærliggende er.

- kommunalt foretak etter kommunelovens kapittel 9.
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefelleskap
- interkommunalt selskap.
- aksjeselskap.

Selskapsorganisering kan gi styringsmessige utfordringer for kommunestyret som er den øverste beslutningstaker. I tillegg reiser det spørsmål i forhold til tilsyn og kontroll med denne type organisering av virksomheten. Det faktum at en oppgave som tidligere lå innenfor forvaltningen er organisert inn i et utenforliggende selskap, bør ikke i seg selv føre til mindre tilsyn og oppfølging av kontroll- og tilsynsorganet i kommunen. Tvert om, det kan være nødvendig med en økning i oppfølging og koordinering da den ligger utenfor det tradisjonelle forvaltningsorganet.

Fra 2005 har kontrollutvalget i henhold til kommuneloven vært pålagt å utarbeide en plan for selskapskontroll for å føre kontroll med kommunens eierinteresser. Kontrollen med slike selskaper skulle bestå av eierskapskontroll (obligatorisk) og eventuelt forvaltningsrevisjon (valgfri).

Fra 2013 kom det et nytt tillegg i kommuneloven om at planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene.»

Fra 2020 trer ny kommunelov i kraft og i § 23-4 er begrepet selskapskontroll tatt ut og loven bruker nå kun begrepet eierskapskontroll. I § 23-4 fremkommer følgende:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

1.1 Eierskapskontroll

Eierskapskontrollen innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyret og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontroll vil kunne bestå av følgende kontrollelementer:

- drives virksomheten innenfor rammene av kommunen sine vedtak og forutsetninger, og i henhold til lover og regler.
- Vurdering av den enkelte virksomhet sett fra et eierperspektiv, herunder eventuelle krav til egenkapital og avkastning, overordnet regnskapsanalyse og gjennomgang av budsjett.
- Andre forhold som vedrører eier som rapportering, opplæring, administrativ oppfølging osv.

I siste instans er det bystyret som har det overordnede ansvaret for at kommunen har en forsvarlig eierskapsforvaltning. Se kapittel 2.1

Innsynsrett

I henhold til kommunelovens § 23-6 kan kontrollutvalget kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- interkommunale selskaper etter IKS-loven
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefelleskap
- aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer

I tillegg har kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd i kommunelovens § 23-6, som vil gjelde på tilsvarende måte overfor andre eksterne virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen.

Vedrørende kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser i selskaper som utfører oppgaver på vegne av kommunen uttrykkes det i «NOU 2016:4 Ny kommunelov»; er dette en ny utvidet lovfestet innsynsrett som ligger til kontrollutvalget og kommunens revisor.

I NOU 2016:4 legger utvalget til *«selv om kontrollbehovet i hovedsak vil kunne dekkes gjennom kontrakt, mener utvalget at det er nødvendig å utvide den lovfestede innsynsretten på enkelte punkter. Dette er tenkt som en sikkerhetsventil, til bruk der innsynsretten i henhold til kontrakten viser seg å ikke være tilstrekkelig til å sikre kommunens kontrollbehov.»*

Utvalget nevner eksempler i NOU 2016:4 på eksterne virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen innen:

- barnevern
- barnehage
- helse og omsorg
- oppvekst

Et eventuelt innsyn og undersøkelser skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

2. Generelt om risiko og vesentlighet

I ny kommunelov § 23-4 «Eierskapskontroll» skal kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsanalyse er et verktøy for å velge ut relevante selskaper for eierskapskontroll.

Følgende kriterier for vesentlighetsanalysen, som kan være til hjelp når kontrollutvalget skal prioritere hvilke selskaper som skal være gjenstand for eierskapskontroll:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk avkastning av aksjekapital
- Kommunale selskap som har et samfunnsmessig ansvar
- Kommunale selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- Kommunale selskap som leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen

I forhold til risiko kan spesielt disse forholdene vurderes:

- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller – resultat av disse.
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet
- Generell omtale av selskapet (Etikk og omdømme)
- Betydelig økonomi - tapspotensiale for kommunen

Utarbeidelse av dette plandokumentet ble gjennomført i løpet av september 2019. Analysen bygger på en gjennomgang av kommunens eierskapsmelding, selskapenes nettsider, selskapenes årsmeldinger, kommunens nettsider samt Proff.no. I tillegg er erfaringer med tidligere eierskapskontroller lagt til grunn i analysearbeidet.

2.1 Kommunelovens krav til Eiermelding

I ny kommunelov § 26-1 er følgende krav til kommunens Eiermelding tatt inn:

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en Eiermelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv. Eiermeldingen skal inneholde

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.
- c) kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b

Loven trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte by/kommunestyret ved oppstart av valgperioden 2019-2023.

2.2 Kommunens Eiermelding

Bystyrets i Sarpsborg kommune har jevnlig behandlet eierskapspolitikk og eierskapsmelding. Sist registrerte behandling i bystyret var 11.04 2019.

En eierskapsmelding er et overordnet politisk styringsinstrument for virksomheter som er lagt til et annet rettssubjekt, eget styre eller en vertskommune eller til et annet interkommunalt organ. Sarpsborg kommune laget sin første eierskapsmelding i 2007.

Hovedmålet med denne meldingen er å få stadfestet regler og rutiner som skal gjelde ved forvaltningen av eierskap i Sarpsborg kommune.

I eierskapsmeldingen skal det også legges eierskapsstrategier for de selskaper der kommunene har eierandel. I tilknytning til dette er det også i noen grad antydning at det bør vurderes endringer i porteføljen, det vil si eventuelle kjøp og salg av andeler eller selskaper. Det er lagt opp til at eventuelle konkrete endringer i porteføljen skal tas opp som egne politiske saker.

Vi viser i sin helhet til vedlagte Eiermelding som ble behandlet 11.04 2019.

2.3 Kommunens eierinteresser som omfattes av eierskapskontrollen

Som nevnt i kapittel 1 er det kun heleide kommunale/fylkeskommunale aksjeselskaper, interkommunale selskap, interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap som er omfattet av eierskapskontrollen, jfr kommunelovens § 23-6. Ved gjennomgang av kommunes dokumentasjon høsten 2019 er følgende selskap omfattet av eierskapskontrollen:

- Østfold Energi AS
- Sarpsborg ASVO AS
- Skjebergkilen Marina AS
- Borg Havn IKS
- Østfold kommunerevisjon IKS
- Driftsassistansen i Viken IKS
- Østfold interkommunale Arkivselskap IKS
- Alarmsentralen Brann Øst AS
- Inspiria AS
- Borg Næring og Eiendom AS
- Østfold kontrollutvalgssekretariat (§ 27 samarbeid)

I tillegg er følgende selskap under etablering i 2019/2020, og vil først bli vurdert i neste planperiode:

- Østfold Avfallssortering IKS

I vedlegget til planen gis hvor det er en oversikt i tabellform over aktuelle selskap derav kommunes eierandeler av total aksjekapital og øvrig eier-konstellasjoner. I tillegg gis en generell informasjon om det enkelte selskap, generell/spesifikk fokusområder fra Eiermeldingen og funn for tidligere gjennomført eierskapskontroll. De er også gjort en gjennomgang og vurdering av selskapet om hvilke faktorer som kan påvirke risikoen og vesentlighet.

2.4 Gjennomførte eierskapskontroller i perioden 2006 - 2019

For Sarpsborg kommune sin del er det gjennomført 10 eierskapskontroller i perioden 2006 - 2019. Følgende selskap er tidligere behandlet i kontrollutvalget og bystyret:

- Østfold Energi AS
- Sarpsborg ASVO AS
- Skjebergkilen Marina AS
- Borg Havn IKS
- Østfold kommunerevisjon IKS
- Driftsassistansen i Østfold IKS
- Østfold interkommunale Arkivselskap IKS
- Alarmsentralen Brann Øst AS
- Borg Næring og Eiendom AS

Andre selskaper Sarpsborg kommune har eierinteresser i, og som har vært gjenstand for eierskapskontroll:

- Inspiria AS (2013 og 2014)

Kontrollen har vært gjennomført av Østfold fylkeskommunes revisor.

- Generell omtale av selskapet (Etikk og omdømme)
- Betydelig økonomi - tapspotensiale for kommunen

Selskaper som tidligere har vært gjenstand for eierskapskontroll, er vurdert på nytt. Vi viser til fakta-ark om det enkelte selskap (vedleggene) hvor det er gjort en gjennomgang og vurdering av selskapet om hvilke faktorer som kan påvirke risikoen eller forhold som reduserer risikoen. Nederst i den enkelte tabell gis en kort oppsummering om aktualitet. Det er denne oppsummeringen som er tatt inn i den forenklete tabell 2. På denne måten blir det enklere å forta en prioritering.

3. Prioritering og gjennomføring for planperioden 2020 -2023

3.1 Prioritering av selskaper

I den plan for gjennomføring av selskapskontrollen prioriteres selskap ut fra følgende kriterier:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk del i forhold til aksjekapital
- Kommunale selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere

I forhold til risiko er disse forholdene vurdert:

- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller – resultat av disse.
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet

Plan for eierskapskontroll 2020-2023

Selskap	Tidligere kontrollert		Lav aktualitet	Middels aktualitet	Høy aktualitet
	Ja	Nei			
Østfold Energi AS	x				
Skjebergkilen Marina AS	x				
Østfold Kommunerevisjon IKS	x				
Driftsassistansen i Viken IKS	x				
Sarpsborg ASVO AS	x				
Inspiria AS	(x ¹)				
Øst-110 Sentral IKS / Alarmsentralen Brann Øst AS	x				
Borg Havn IKS	x				
Borg Næring og Eiendom AS	x				
Østfold interkommunale Arkivselskap IKS	x				
Østfold kontrollutvalgssekretariat		x			

Tabell 2.

¹ Gjennomført selskapskontroll av Fylkesrevisjonen for Østfold Fylkeskommune.

På bakgrunn av vurderingen anbefales det at først og fremst å gjennomføre eierskapskontroll på de selskaper det ikke tidligere er gjennomført kontroll på. I tillegg bør de selskapene som har middels aktualitet settes opp som påfølgende selskaper.

Det kan forventes at det gjennomføres to til tre eierskapskontroller i planperioden. Det vil i så fall bety at de to selskapene som det ikke tidligere er gjennomført kontroll på vil kunne gjennomføres i planperioden. Det kan være praktisk å legge til de selskapene som er under kategorien middels aktualitet inn i planen som en reserve, eventuelt overføres til neste planperiode.

Med bakgrunn i tabell 2 fremlegges følgende forslag til valg av selskaper til eierskapskontroll for planperioden 2020 – 2023:

Selskap	Høy aktualitet	Middels aktualitet
Østfold kontrollutvalgssekretariat	x	
Inspiria AS	x	
Østfold Energi AS		x
Borg Havn IKS		x

Tabell 3.

Bystyrets behandling av planen:

Bystyret i Sarpsborg behandlet og vedtok i møte 27.02 2020 i sak 3/20 følgende prioritering av selskaper for eierskapskontroll:

1. Inspiria AS
2. ØKUS
3. Østfold Energi AS

3.2 Kontrollretning

Utførelsen skjer i henhold til "Veileder for gjennomføring av eierskapskontroll", utarbeidet av Norges Kommunerevisor forbund (NKRF). Innretningen på kontrollen vil i hovedsak bli videreført slik den også framsto i den forrige planperiode, med følgende hovedpunkter:

- *Eiermelding/eierstrategier*
  - Følge opp spesifikke føringer som er gitt for det enkelte selskap, for eksempel avkastningskrav og kvalitetskrav
  - Oppfølging av rapportering til eier (politiske organer)
  - Opplæring av styremedlemmer (kompetansefremmede tiltak)
  - Etikkreglement (eks. tiltak mot sosial dumping og antikorrupsjonsarbeid) og styreinstruks
  - Retningslinjer for miljøvennlig drift
- *Selskapets vedtekter/selskapsavtalen*
  - Kontrollere generelle og spesielt spesifikke føringer er gitt i vedtektene/selskapsavtalen
- *Selskapets formålsparagraf*
  - Er denne klar og tydelig på selskapets oppgaver
- *Styret – følges lovverkets bestemmelser*
  - antall styremøter,
  - økonomisk rapportering - periodisk
  - Saker til behandling - riktig organ?
- *Kjønnsfordeling – nye lovkrav*
- *Generalforsamling/representantskap – lovverkets bestemmelser*
  - Lovpålagte saker (minimum) til behandling
- *Økonomisk analyse/utvikling av selskapet de siste 3 år*
  - Fokus på driftsresultat – gjeldssituasjonen - egenkapitalen

I tillegg kan det iverksettes forvaltningsrevisjon. Resultatet av eierskapskontrollen kan være avgjørende for om det skal iverksette forvaltningsrevisjon. Ved gjennomføring av forvaltningsrevisjonen skal dette underlegges de eksisterende bestemmelser om gjennomføring av forvaltningsrevisjon (RSK 001 Standard for FR). Ved iverksettelse av forvaltningsrevisjon skal dette innarbeides i plan for forvaltningsrevisjon for aktuelle periode.

3.3 Rapportering av eierskapskontrollen

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, skal kontrollutvalget rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp, og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

Generelt vil rapportering fra kontrollutvalget til bystyret i Sarpsborg skje gjennom en årlig rapport som kalles "Årsrapport for kontrollutvalget". I den årlige rapporten vises kontrollutvalgets aktivitetsnivå, revisjonens rapporteringer, resultater av forvaltnings revisjonsprosjekter og eierskapskontroller.

3.4 Delegering til kontrollutvalget

Plan for gjennomføring av eierskapskontroll skal etter Lov om kommuner og fylkeskommuner 23-4 vedtas av bystyret. Etter samme paragraf kan bystyret delegere til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

Østfold Energi AS

ØSTFOLD ENERGI AS													
Sarpsborgs eierandel: 14,29 %	I 1988 inngikk fylkeskommunen og alle kommunene i Østfold en intensjonsavtale om å danne Østfold Energiverk AS. Fylkeskommunen eide alle aksjene, og kommunene skulle få aksjer dersom de gikk inn med sine elektrisitetsverk. Østfold Energi ble startet for å skaffe mer strøm til fylket. I dag produserer selskapet fornybar energi til en verden som trenger det, og gir langsiktige verdier til eierne våre og lokalsamfunnene vi er engasjert i. Vannkraft er en viktig ressurs i Norge, og også for Østfold Energi. 95 prosent av energiproduksjonen i selskapet kommer fra vannkraft fra de ti kraftverkene selskapet eier i Indre Sogn, Østfold og Nordland.												
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Industrielt formål • Delt eierskap med flere andre kommunale eiere samt fylkeskommunen • Meget stor økonomisk verdi • Betydelig årlig utbytte fra selskapet • Svært gode nøkkeltall. <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2006. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At eiermelding etableres • rapportering til bystyret • fokus på opplæring av nyvalgte styremedlemmer 	<p>Selskapet har følgende tre nøkkeltall de to siste regnskapsår:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>50,3</td> <td>39,9</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>44,1</td> <td>47,6</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>1,45</td> <td>1,78</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	50,3	39,9	Egenkapitalandel i %	44,1	47,6	Likviditetsgrad	1,45	1,78
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	50,3	39,9											
Egenkapitalandel i %	44,1	47,6											
Likviditetsgrad	1,45	1,78											
	Spesifikk vurdering/fokusområder hentet fra kommunens eiermelding												
	<p>Motivasjonen for å eie Østfold Energi er flersidig. Det har åpenbart vært en finansiell interesse i å eie Østfold Energi. I 2014 ble imidlertid eierstrategiens utbytteforventninger endret, slik at det fra 2015 er innført en verdibasert utbytteforventning etter en nærmere definert modell. Det er også en samfunnspolitisk dimensjon ved eierskapet ved at selskapet gjennom sin virksomhet forvalter norske naturressurser som vann, vind og bioenergi. Selskapet har tradisjon for en aktiv dialog med eierne om strategiske valg.</p> <p>I juni 2017 sak 68/17 vedtok bystyret at Sarpsborg kommune ønsker å fortsette som langsiktig eier i Østfold Energi AS og sluttet seg til de linjer for selskapets utvikling som styret foreslår.</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023: Selskapet har betydelig kapitalverdi for eier og selskapet har i årenes løp bidratt med betydelig utbytte til eiere. Samlet vurderingen av vesentlighet er - Høy. Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Kommunen har relativ liten eierandel. Tidligere anbefalte forhold i rapporten fra 2006 har blitt fulgt opp. Samlet vurdering av risiko: Lav.</p> <p>Prioritering: Middels.</p>													

Sarpsborg ASVO AS

SARPSBORG ASVO AS	
Eierandel: 100 %	<p>ASVO er en forkortelse for: Arbeidssamvirke innen offentlig virksomhet. Sarpsborg ASVO A/S er en bedrift for yrkeshemmede som har trygd som livsgrunnlag, og som ikke uten videre kan påta seg et ordinært arbeid. Den yrkeshemmede kan eksempelvis ha en psykisk/fysisk eller sosial funksjonshemming. Formålet er å skape varige arbeidsplasser på grunnlag av produksjon og salg av varer og tjenester på det ordinære marked. Samtidig skal sysselsettingen bidra til å kvalifisere og utvikle ressurser hos den yrkeshemmede. Selskapet har avdelinger i sentrum, Skjeberg og på Grålum. Selskapet har i 2014 kjøpt opp tilliggende eiendom ved avd. Skjeberg hvor det planlegges en utvidelse. Etter en næringslivskåring arrangert av Byavisa og PwC vant Sarpsborg ASVO AS prisen « Hjerter for byen 2014 »</p>
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none"> • VTA - bedrift • Samfunnsøkonomisk funksjon • God økonomi/egenkapital i selskapet • Gir ikke utbytte / overskudd skal bli i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2010. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styret bør få seg forelagt økonomirapporter til hvert styremøte • Det bør avholdes minimum fire styremøter i året 	Spesifikk vurdering/fokusområder hentet fra eiermelding
	<p>Kommunens mål med eierskapet er å tilby tilrettelagt arbeid til yrkeshemmede som faller utenfor det ordinære arbeidsmarkedet. Kommunens mål med eierskapet er av samfunnsmessig karakter.</p>
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023: Selskapet er samfunnsøkonomisk viktig for eiere og har betydning for å skape grunnlag for sysselsetting av personer med lav arbeidskapasitet. Drivers etter retningslinjer fra NAV. Eget salg og tilskudds fra Nav står for det meste av omsetningen. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav. Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Ingen kommunale garantier. Etter lov skal selskapet beholde regnskapsoverskudd i selskapet. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det har tidligere vært gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2010. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p>	
<p>Prioritering: lav</p>	

Skjebergkilen Marina AS

SKJEBERGGILEN MARINA AS													
Eierandel: 100 %	<p>Selskapets formål er å bygge småbåthavn i Skjeberg og forestå driften av denne, samt å bygge og leie ut, eller drive for egen regning, serviceanlegg i tilknytning til småbåthavnen, slik som verksted og salgslokale for småbåter, bensinstasjon, kafeteria, camping- og caravananlegg, parkeringsplass og hva dermed står i forbindelse.</p> <p>Selskapet ble etablert av kommuner som ønsket å sikre tilgang på båtplasser for sine innbyggere.</p>												
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsmessig formål/funksjon • God økonomi/egenkapital i selskapet • Bidrar med utbytte • Kommunen har ikke stilt garantier <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2013. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at selskapets vedtekter gjennomgås (revideres) og oppdateres. 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>7,1</td> <td>7,5</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>14,2</td> <td>14,6</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>1,9</td> <td>1,21</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	7,1	7,5	Egenkapitalandel i %	14,2	14,6	Likviditetsgrad	1,9	1,21
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	7,1	7,5											
Egenkapitalandel i %	14,2	14,6											
Likviditetsgrad	1,9	1,21											
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding												
	<p>Sarpsborg kommune kjøpte Eidsberg og Rakkestad sine aksjer i selskapet i 2014 (bystyresak 71/14) og er fra det tidspunktet eneeier av selskapet. Hensikten med å eie Skjebergkilens Marina har vært å sikre befolkningen tilgang på båtplasser og dermed sjøliv. Formålet må nå i større grad sies å være å ha råderett over en viktig del av kystsonen i Sarpsborg. Bystyret i Sarpsborg kommune vurderte sin eierstrategi for Skjebergkilens Marina AS 15.11.2018 (sak 73/18). Sarpsborg kommune ønsker å videreføre eierskapet til selskapet og forventer fortsatt utbytte på nivå med utbytte i 2016 og 2017. Sarpsborg kommune oppfordrer styret til å jobbe for å bedre selskapets driftsresultater og styrke egenkapitalen.</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023:</p> <p>Selskapet ble etablert i fellesskap med to andre kommuner for å ha råderett over en viktig del av kystsonen i Sarpsborg samt å sikre tilgang på båtplasser for sine innbyggere. Selskapet har kun eget salg. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav. Det er ikke gitt kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2013. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p> <p>Prioritering: lav</p>													

Borg Havn IKS

BORG HAVH IKS													
Sarpsborgs eierandel: 48 %	<p>Bystyrene i Fredrikstad og Sarpsborg kommune vedtok i 1992 at havnene med virkning fra 1. januar 1993 skulle slås sammen til et felles administrasjons- og forvaltningsområde under navnet Borg havnevesen. I 1999 ble en ny lov om interkommunale selskaper vedtatt av Stortinget. I 2000 ble Borg havnevesen organisert om til et interkommunalt selskap i tråd med loven om interkommunale selskaper. Fra 2018 har Hvaler inngått i selskapet med 4 % eierskap. I 2018 opprette selskapet et datterselskap som kalles Borg Havn Eiendom AS.</p> <p>Selskapet har følgende tre nøkkeltall de to siste regnskapsår:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>54,3</td> <td>40,8</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>45,2</td> <td>41,2</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>2,36</td> <td>0,96</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	54,3	40,8	Egenkapitalandel i %	45,2	41,2	Likviditetsgrad	2,36	0,96
Nøkkeltall		2018	2017										
Resultatsgrad av driften i %		54,3	40,8										
Egenkapitalandel i %		45,2	41,2										
Likviditetsgrad	2,36	0,96											
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsmessig formål • God økonomi/egenkapital i selskapet • Borg Havn har en låneramme på inntil kr. 280 mill. • Ikke utbytte fra selskapet, overskudd benyttes til havneformål <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2007/2008.</p> <p>Det ble ikke gitt anbefalinger til nødvendige tiltak i rapporten:</p> <p>Det ble ikke gitt anbefalinger til nødvendige tiltak i rapporten: Helhetsinntrykket av selskapet var at den er godt forvaltet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>													
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding												
	<p>Selskapet ivaretar kommunens oppgaver etter lov om havner og farvann. Selskapet samordner den kommunale havnevirksomheten i Nedre Glomma-regionen og har en målsetting at de felles havneressursene til enhver tid skal utgjøre et konkurransedyktig havne- og transporttilbud. Målet med eierskapet er samfunnsmessig.</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2016 - 2019: Borg Havn IKS er viktig samfunnsmessig formål for eier. Selskapet reguleres av lov om havneformål. Selskapet har stor betydning for næringsutviklingen i regionen. Samlet vurderingen av vesentlighet er – Høy Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Fredrikstad kommune stiller 140 millioner kroner i lånegaranti. Det har tidligere vært gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2008. Samlet vurdering av risiko: Lav.</p> <p>Prioritering: middels.</p>													

Østfold kommunerevisjon IKS

ØSTFOLD KOMMUNEREVISJON IKS													
Sarpsborgs eierandel: 25 %	<p>Østfold kommunerevisjon IKS er en interkommunal revisjonsordning som utfører revisjonstjenester for Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Rygge, Råde og Sarpsborg kommune. Selskapet reviderer også andre kommunale foretak. Østfold kommunerevisjon IKS har 15 fast ansatte med tverrfaglig kompetanse; revisjonsfaglig, økonomisk, juridisk og samfunnsvitenskapelig utdanning, og med bred erfaring fra kommunal revisjon.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td style="text-align: center;">1,27</td> <td style="text-align: center;">11,5</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td style="text-align: center;">-4,6</td> <td style="text-align: center;">-8,7</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td style="text-align: center;">2,33</td> <td style="text-align: center;">2,46</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	1,27	11,5	Egenkapitalandel i %	-4,6	-8,7	Likviditetsgrad	2,33	2,46
Nøkkeltall		2018	2017										
Resultatsgrad av driften i %	1,27	11,5											
Egenkapitalandel i %	-4,6	-8,7											
Likviditetsgrad	2,33	2,46											
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsmessig formål/funksjon • Lovpålagt oppgave • God økonomi/egenkapital i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2010/11. Det ble ikke gitt anbefalinger til nødvendige tiltak i rapporten:</p> <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt forvaltet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023:</p> <p>Selskapet er etablert i fellesskap med andre kommuner for å løse en lovpålagt oppgave. Selskapet driver etter non profit og selskapet mottar årlige tilskudd. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav.</p> <p>Det er ikke gitt kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2011. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p> <p>Prioritering: lav</p>													

Borg Næring og Eiendom AS

BORG NÆRING OG EIENDOM AS													
Eierandel: 100 %	Borg Næring og Eiendom AS er et aksjeselskap heleid av Sarpsborg kommune. Selskapet har først og fremst vært et eiendomsselskap, med en stor portefølje av eiendommer i Sarpsborg.												
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Finansielt motivert • God egenkapital i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2017/18. Det ble gitt en anbefaling om lovkravet om antall styremøter i året.</p> <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt forvaltet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>	<p>Plan- og økonomiutvalget besluttet i september 2011 (sak 93/11) at Sarpsborg kommunes arbeid innen forvaltning og utvikling av eiendom i framtiden skal skje innenfor kommunens organisasjon. I vedtak av 26.04.2012 (sak 37/12) besluttet plan- og økonomiutvalget at Borg Næring og Eiendom AS opprettholdes som selskap med det formål å være hjemmelshaver for eiendommer der kommunen overtar det reelle eierskapet.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>-57,9</td> <td>-38,3</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>83,3</td> <td>83,4</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>3,5</td> <td>3,5</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	-57,9	-38,3	Egenkapitalandel i %	83,3	83,4	Likviditetsgrad	3,5	3,5
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	-57,9	-38,3											
Egenkapitalandel i %	83,3	83,4											
Likviditetsgrad	3,5	3,5											
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding												
	Kommunens formål med eierskapet i selskapet kan karakteriseres som finansielt motivert. Hovedhensikten med selskapet er å sitte på eiendomshjemlene til eiendommer som er overført til Sarpsborg kommune.												
Vurdering for planperioden 2020 - 2023:													
<p>Selskapet var etablert som et eiendomsselskap med en stor portefølje av eiendommer i Sarpsborg. Etter 2011 har dette endret seg til at alt arbeid innen forvaltning og utvikling av eiendom i framtiden skal skje innenfor kommunens organisasjon. Selskapet opprettholdes for hjemmelsgrunnet. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav.</p> <p>Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2017/18. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p>													
Prioritering: lav													

Øst-110 Sentral IKS/ Alarmsentral Brann Øst AS

Øst-110 sentral IKS / ALARMSENTRAL BRANN ØST AS													
Sarpsborgs eierandel: 13,85 %	Alarmsentral Brann Øst AS er under avvikling og er erstattet med Øst-110 Sentral IKS fra 2018/2019. Det var i forbindelse med politireformen at det ble besluttet at brannvesenets 110-sentraler skulle samlokaliseres med politiets operasjonssentraler i de 12 nye politidistriktene i Norge. I Øst politidistrikt skjedde dette i nye lokaler i politihuset i Ski sentrum våren 2018, og det nye selskapet Øst 110-sentral IKS erstattet tidligere 2 sentraler (Alarmsentral Brann Øst og Romerike 110-sentral												
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/funksjon • Lovpålagt oppgave • God økonomi/egenkapital i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2014. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mangler etikkreglement <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt driftet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>	<p>Selskapet ivaretar kommunens lovpålagte oppgaver etter brann- og eksplosjonsvernloven § 16 og dimensjoneringsforskriften § 4-5 om plikt til å følge opp nødmeldinger og meldinger om brann- og andre ulykker.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>-20,2</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>85,1</td> <td>28,4</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>6,73</td> <td>1,38</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	-20,2	1,2	Egenkapitalandel i %	85,1	28,4	Likviditetsgrad	6,73	1,38
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	-20,2	1,2											
Egenkapitalandel i %	85,1	28,4											
Likviditetsgrad	6,73	1,38											
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding												
	<p>Kommunens formål med eierskapet er av samfunnsmessig karakter. Kommunens mål med eierskapet er å tilrettelegge for et effektivt system for nødalarmring for kommunens innbyggere. Gjennom samarbeid med andre kommuner er det et mål å oppnå stordriftsfordeler. 15.06.2017 (sak 69/17) vedtok bystyret at Sarpsborg kommune skal delta i Øst 110 sentral IKS og dekke sine kostnader for etablering og drift av 110 - sentralensamlokalisert med Øst politidistrikts operasjonssentral i politihuset i Ski.</p>												
Vurdering for planperioden 2020 - 2023:													
<p>Selskapet er etablert i fellesskap med andre kommuner for å løse en lovpålagt oppgave. Selskapet mottar årlige tilskudd samt har noe eget salg. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav. Det er ikke gitt kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2014. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p>													
Prioritering: lav													

Driftsassistansen i Østfold IKS

DRIFTSASSISTANSEN I VIKEN IKS													
Sarpsborgs eierandel: 12,5 %	Driftsassistansen i Viken IKS eies av 18 kommuner i Østfold. Selskapet fungerer som et kompetansesenter for kommunene innen VA-området. Selskapet ble opprettet som et interkommunalt samarbeid om avløp i 1997. Ordningen ble videreført som interkommunalt selskap (IKS) og stiftet den 24.02 2004.												
Nøkkelpunkter	I henhold til selskapets nettside er formålet med driftsassistansen å bidra til bedre og mer stabil drift av avløpsanleggene. Driftsassistansen fungerer også som en faglig støttespiller for kommunene i forbindelse med bygging og rehabilitering av rense- og ledningsanlegg. Selskapet bistår også kommunene med gjennomføring av nye krav fra myndighetene. Kort sagt skal driftsassistansen fungere som et felles kompetanseorgan for kommunene innen transport og behandling av avløpsvann.												
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/funksjon • God økonomi/egenkapital i selskapet • 1/3 av selskapets inntekter er årlige tilskudd fra eiere. • Ingen langsiktig gjeld. <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2014. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At representantskapet vurderer selskapets formålsparagraf § 3 om denne skal endres slik at den gir klart uttrykk for eierens formål og ambisjoner med selskapet • Ved kjøp av revisjonstjeneste bør DaØ IKS legge samme praksis til grunn som sine eiere (kommunene). • Representantskapet bør behandle årsbudsjettet som eget sak <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt driftet og selskapet har god økonomi</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>5,8</td> <td>-0,8</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>55</td> <td>45,6</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>2,1</td> <td>1,69</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	5,8	-0,8	Egenkapitalandel i %	55	45,6	Likviditetsgrad	2,1	1,69
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	5,8	-0,8											
Egenkapitalandel i %	55	45,6											
Likviditetsgrad	2,1	1,69											
Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding													
Selskapet utfører oppgaver og rådgivningstjenester for kommunen innenfor vann- og avløpsfagfeltet.													
Vurdering for planperioden 2020 - 2023:													
Selskapet er etablert i fellesskap med andre kommuner for å fungere som et felles kompetanseorgan for kommunene innen transport og behandling av avløpsvann. Selskapet mottar årlige tilskudd samt har også eget salg. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav. Det er ikke gitt kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2014. Samlet vurdering av risiko - Lav.													
Prioritering: lav													

Inspira AS

INSPIRIA AS													
Sarpsborgs eierandel: 47,5 %	INSPIRIA science center AS har valgt en selskapsstruktur der nybygget eies av morselskapet INSPIRIA eiendom AS, mens driften av senteret skjer gjennom datterselskapet INSPIRIA science center AS. INSPIRIA eiendom eier også INSPIRIA utvikling AS, som eier og leier ut kontorseksjonen i bygget. INSPIRIA eiendom AS eies 47,5 % av Sarpsborg kommune, 47,5 % av Østfold fylkeskommune, og 5 % av øvrige Østfoldkommuner.												
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/funksjon • Anstrengt økonomi i selskapet, negativ egenkapital • Østfold Fylkeskommune har gjennomført 2 forvaltnings-revisjonskontroller, siste i oktober i 2014. Revisjonen har fremmet ni punkter/tiltak til forbedring 	<p>INSPIRIA science center leverer i dag skoleprogrammer til elever og lærere ved grunntre og videregående skole i Østfold. I august 2011 åpnet et spektakulært vitensenter i eget nybygg på 6400 m2 ved E6 på Grålum i Sarpsborg. Med det nye senteret utvides dagens skoletilbud til et populærvitenskapelig opplevelsessenter for familie- og turistmarkedet, og en unik møte- og arrangementsarena.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>71,6</td> <td>42,5</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>-18</td> <td>-22,5</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>0,89</td> <td>2,93</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	71,6	42,5	Egenkapitalandel i %	-18	-22,5	Likviditetsgrad	0,89	2,93
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	71,6	42,5											
Egenkapitalandel i %	-18	-22,5											
Likviditetsgrad	0,89	2,93											
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding												
	<p>Inspira er et viktig verktøy for å nå sentrale samfunns mål for Sarpsborg kommune, særlig innen områdene verdiskaping og levekår. Senteret skal stimulere unges interesse for realfag og utdanning. Det er også et positivt bidrag til Sarpsborgs omdømme og attraktivitet. Kommunens formål med eierskapet er av samfunnsmessig karakter.</p> <p>Bystyret i Sarpsborg kommune vurderte sin eierstrategi for Inspira Eiendom AS 6.4.2017 (sak 28/17). For at Inspira skulle komme seg gjennom utfordringene med likviditet, sluttet bystyret i Sarpsborg kommune seg til at kommunen skulle gi et økt tilskudd i perioden 2018 til 2021 med 1 mill. kr. Vedtaket forutsatte at Østfold fylkeskommune skulle fatte tilsvarende vedtak. Bystyret la vekt på at økonomien i selskapet må følges tett opp. Det må jobbes aktivt for å øke inntektene og det må</p>												

	fortsatt fokuseres på kutt i kostnader. Det skal gis en økonomisk rapport til eierne ved utgangen av hvert år.
Vurdering for planperioden 2020 - 2023: Selskapet er samfunnsøkonomisk viktig for de to største eierne, selskapet har betydelig kapitalverdi. Sarpsborg kommunen har betydelig eierandel. Samlet vurderingen av vesentlighet er - Høy. Selskapets kan vise til anstrengt økonomi. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet med unntak av økonomiske utfordringer. Selskaper har vært gjenstand for to eierskapskontroller fra den største eier Østfold fylkeskommune i 2013 og 2014. Samlet vurdering av risiko for Sarpsborg: Høy. Prioritering: Høy	

Østfold kontrollutvalgssekretariat (§ 27)

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT (§ 27)			
Eierandel: 21,5 %	Østfold kontrollutvalgssekretariat ble dannet 01.01 2005. Grunnlaget var at kommuneloven stilte krav til at sekretariatsfunksjonen til kontrollutvalget skal være uavhengig av hvilken revisjonsleverandør som en kommune måtte velge. Tidligere (før 2005) ble sekretariatsfunksjon ivaretatt av kommunerevisjonen.		
Nøkkelpunkter	ØKUS har 6 eiere (Fredrikstad, Sarpsborg, Moss, Halden, Råde og Hvaler kommune).		
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsmessig formål/funksjon • Eget juridisk rettssubjekt • Regnskap/lønn blir ført av Fr.stad kommune • Ikke egen bankkonti/kasse • nonprofit drevet, tjenesteproduksjon til selvkost 	Samarbeidet har 2 ansatte.		
	Nøkkeltall	2018	2017
	Resultatsgrad av driften i %	7,8	9,2
	Egenkapitalandel i %	Ikke aktuell	Ikke aktuell
	Likviditetsgrad	Ikke aktuell	Ikke aktuell
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding		
	Selskapet ivaretar sekretariats funksjonsoppgaver overfor kontrollutvalget. Formålet med deltakelsen er av samfunnsmessig karakter.		
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023:</p> <p>Samarbeidet er etablert i fellesskap med andre kommuner for å løse en lovpålagt oppgave. Samarbeidet driver etter non profitt og selskapet mottar årlige tilskudd. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav.</p> <p>Det er ikke gitt kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av samarbeidet. Non profitt samarbeid, regnskapsbehandling blir utført av Fredrikstad kommune. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p> <p>Samarbeidet har ikke tidligere vært gjenstand for eierskapskontroll. Med bakgrunn i samarbeidets funksjon i kontrollarbeidet bør eierskapskontroll gjennomføres selv om risiko og vesentlighet er lav.</p> <p>Aktualitet: høy</p>			

Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS

ØSTFOLD INTERKOMMUNALE ARKIVSELSKAP IKS	
Sarpsborgs eierandel: 11,6 %	<p>IKA Østfold er et interkommunalt selskap, organisert etter Lov om interkommunale selskaper. Selskapets fulle navn er Østfold interkommunale arkivselskap IKS. Selskapet har 17 deleiere. Selskapets finansieres ved årlig eiertilskudd basert på folketallet. Dette eiertilskuddet er med på å dekke daglig drift av selskapet og arkivfaglige tjenester til eierne. Siden oppstarten av selskapet i 2002 har det vært et mål å få etablert et arkivdepot i Østfold. Da det kom nye og strengere regler for oppbevaring av eldre arkiver, var det mest økonomisk gunstig å få til et felles arkivdepot i Østfold. Dette er nå realisert i et nybygg som oppfyller alle kravene som lovverket stiller. 27. november 2014 åpnet det interkommunale arkivet offisielt.</p>
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/funksjon • Lovpålagt oppgave • nonprofit drevet • årlig tilskudd fra eiere <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2016.</p>	
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding
	<p>Selskapet utfører deler av kommunens lovpålagte oppgaver etter arkivlovgivningen og utfører øvrige arkivfaglige tjenester. Kommunens mål for eierskapet defineres derfor som samfunnsmessig.</p>
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023: Samarbeidet er etablert i fellesskap med andre kommuner for å løse en lovpålagt oppgave. Samarbeidet driver etter non profitt og selskapet mottar årlige tilskudd. Råde kommune har svært liten eierandel. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav. Det er ikke gitt kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av samarbeidet. Non profitt samarbeid. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2016. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p>	
<p>Prioritering: lav</p>	

Forklaring på nøkkeltallbegreper:

Resultat av driften i %: Denne formelen forteller om hvor mye som blir igjen av driftsresultatet for hver krone i driftsinntekt foretaket har.

Dette er et mål på foretakets evne til å hente margin på driftsinntektene

Beregningsmodell:

$$DR * 100/SDI = \text{Resultat av driften i \%}$$

DR: Driftsresultat

SDI: Sum driftsinntekter

Egenkapitalandel i %: Hvis sum egenkapital < 100 000,- anses soliditeten uansett for å være svak.

Egenkapitalandelen viser hvor stor andel av eiendelene som er finansiert med egenkapitalen.

Beregningsmodell:

$$SEK * 100/SGE = \text{Soliditet}$$

SEK: Sum egenkapital

SGE: Sum egenkapital og gjeld

Likviditetsgrad: Dette er et mål på hvor mye kortsiktige midler foretaket har i forhold til forpliktelsene selskapet har på samme tidshorisont. Kortsiktig gjeld er forpliktelser som forfaller innen ett år, mens omløpsmidler er midler i foretaket som kan likvideres innen ett år.

Beregningsmodell:

$$SOM/SKG = \text{Likviditetsgrad1}$$

SOM: Sum omløpsmidler

SKG: Sum kortsiktig gjeld